

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely. 1903. június 28.

Vasárnap.

XXII. évfolyam. 52. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petitisorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetések a nyiltterek díja előre fizetendő.

A válság megoldása.

Nem kis meglepődésére a politikai világnak, és azt hisszük az aggódó hazafiak nagy tömegeinek még nagyobb örömére, a parlamenti béke helyreállott. Khuen-Héderváry gróf a szerencsés kezű ember, a ki ezt végbe vitte. Ő kieszközölte a hadügyi kormányzatnál a mostában tárgyalás alatt lévő katonai javaslatok elejtését s a szélsőbaloldali obstrukció ebbe belenyugodott.

Ezt a nevezetes eredményt olyképp érte el a bán, hogy lemondott a hadsereg minden követeléséről, a mely miatt a hathónapi obstrukció folyt, s mindenben elfogadta a függetlenségi álláspontját. Khuen-Héderváry, miután érintkezett Bécsel ma délelőtt megjelent Kossuth Ferencz lakásán s kijelentette, hogy elejti mind a tarackkútegek ellátására szükséges legénység, mind pedig a 16 000 póttartalékosra (számföldi utonezra) vonatkozó követelését. Csak a tavalyi létszám megszavazását és a parlamenti békét óhajtja. Ebben a függetlenségi párt megbízottai megnyugodtak s este a párttervezet egyhangulag elfogadta Bakonyi Samu határozati javaslatát, a mely az obstrukció föladását, de egyben a függetlenségi párt diadálát is hirdeti.

Ezt pedig, ha jól a fenekére nézünk a dolognak, nem tekinthetjük sem a kormány győzelmének, sem az obstrukcióé-
nak, hanem kizárólag a szélsőbaloldali higgadt, józan, böles és hazafias vezérei fölülkerekedésének. Kossuth Ferencz és Justh Gyula eredeti álláspontja volt ez, ha tehát valakit ebben a szomorú helyzetben dicséret és elismerés illet, ők azok és néhány társaik, a kik őket törekvéseikben támogatták. Ha pedig megcsináljuk a hét hónapi obstrukció mérlegét, akkor igen szomorú eredményre jutunk az ország szempontjából. Mert a nyereség rovatába igen kevés, sőt tán a kevésnél is kevesebb jut Elvi vívmány semmi. Gyakorlati nyereség a katonai létszám emelésének elhalasztása talán egy évre. De a mit ezen pénzben megtakarítunk, annál sokkal nagyobb csak a pénzbeli veszteségünk is a héthónapi megbénított kormányzatban, a vesztett időben, a sürgös és fontos munkák elhalasztódásában, a gazdasági helyzet bizonytalanságából eredő károkból stb., stb.

Ez, a mit itt felsoroltunk, mind a veszteség lapjára tartozik, de ez csak része a veszteségnek. Ez csak kártétel kő- és magánvagyonban. Hátra vannak erkölcsi és nemzeti veszteségeink, melynek számláján maga a Széll-kormány bu-

kása egyik legnagyobb és legérzékenyebb tétel, mert semmiféle kormány a jelen idők követeléseivel szemben Széll zsenijét nem pótolhatja, és mert azt a tisztességes és konziliáns szellemet, a mely az ő kormányzatát jellemezte, utánozni lehet ugyan, de nagy különbség, ha valaki a saját szellemét veszi a közéletbe, mintha valaki a másét igéri, hogy beleviszi, — az a körülmény, hogy Széll Kálmán alkalmasint a nemzeti vívmányok mellett való elvi állásfoglalásáért bukott el, — az ő bukását, mint az országra nézve veszteséget, kettővel megsokszorozza.

Nem kicsinylendő, sőt nagyon is számba veendő, hogy 7 havi izgalom után szakasztott ott vagyunk, hol hét hónap előtt voltunk, csak egy általánosan sajnált kormány bukásától szegényebben, egy bizonytalan jövő küszöbén, az új küzdelmek és izgalmak csiráival teli helyzetben kiábrándulva, munkára fáradtan az izgalomtól, megcsökkentérelkedéssel fontos ügyek iránt és oly munkahalmazzal előttünk, a melyhez nincs elég időnk, elég kedvünk, elég energiánk.

Ám a jövő eredményeit, titkait senki sem tudhatja. Ezért örömdetes tudásul kell vennünk, hogy a hosszú áldatlan harcnak vége van.

TÁRGZA.

Levél a boldogságról.

Írta: Csulak Lajos.

Hölgyeim és Uraim! inkább eltűröm, hogy szerénytelennek nevezzenek, de azt úgy is kijelentem, hogy mai dolgozatom tárgyát ritka szerencsés kézzel választottam meg. Igen is: írni a boldogságról ki ne szeretne boldog lenni? Ugy hiszem, hogy mindenki, mert szó nélkül legnagyobb boldogság a mikor az ember boldog.

Látják, engem már ez is boldoggá tesz, hogy erről írhatok. Ah persze nem tudom, hogy önök is hasonló helyzetben vannak-e! De ettől eltekintve, lássuk a feltételeket!

Csupán egy dologra kell elnézést kérnem s ez a módor, a melyen témámat tárgyalom. De hát én már arról nem tehetem, ha ilyen vagyok.

Ugy hiszem, hogy más sem.

Azt mondják a tudósok, hogy az emberiség össze van borzolódván, hogy felbomlott a rend és kezd kihalni minden szép és minden jó. Egy magyar ur pedig éppen odáig ment el, hogy ezt állítja: nem boldog a magyar!

Nos uraim! én ezekkel szemben kijelentem, hogy ebből egyetlen szó sem igaz. Az emberek között az ékes rend ma is úgy meg van, a magyarok között pedig, a boldogtalanokat kivéve, minden ember boldog. S hogy ez az állításom nem pusztá-

ráfogis, annak bizonyítását ezennel tisztelettel megkezdöm. Először is: mi kell ahhoz, hogy az ember boldog legyen? Mindenek felett az egymás iránti szeretet. Nos, hát nem szeretjük mi eléggé egymás... feleséget és leányait! A ki ilyet beszél, látszik, hogy az nem olvasta sem annak az apácának az történetét, ki a gyóntató papjával Amerikát választotta a boldogulás világának, sem annak az asszonykának a csinjeit, ki semmitől sem rettent vissza, csak hogy bebizonyítsa a lovagja iránt érzett hő szerelmét. Sőt azt mondom, hogy napjainkban kiterjed e szerelmünk nemcsak egymás, de egymásnak házára, lovára, ökrére, szamarára és zsebére is egyaránt. S itt bizonyítás végett ismét csak a lapokra kell utaljak, hol naponként olvashatjuk, miként esnek a szerelem áldozatú leányainkon kívül bankjaink, takarékpénztársaink és az árvák kasszája! Nem is vesztegetek több szót! A ki még ezektől sem látja boldogságunk első feltételét, a szerelmet, az álljon be honvédnek vagy vasuti bűtörnek.

A boldogság második feltétele a becsületesség. Megmondom, hogy e tekintetben az emberek véleménye egy kissé eltérő. Vannak, kik ezt a szót emigy és vannak, kik ismét amúgy értelmezik. Egy pár példával magam is szolgálhatok, de kérem ne tessenek egyiknek sem hinni, majd megmondom én az igazat a végén. Tehát: egy francia miniszter egyszer egy nagy női társaságban, a hol jelen volt maga a császárné is, így szólt: Nézetem szerint csak három becsületes nő van a világon — képzelhetik, hogy milyen iszonyu felzudulás lett erre a merész nyilatkozatra! A mennyi nő egyszerre ug-

rott talpra és egyszerre rohantak kiterjesztett körmökkel feléje.

— Igen is hölgyeim — mondta a miniszter nyugodt flegmával, az egyik becsületes nő: a császárné — a másik az én feleségem, a harmadikat nem nevezem meg, — gondolja mindenki, hogy ő. S miután mindenki magát tartotta a harmadiknak, a zaj azonnal lecsillapult. Ennél azonban én sokkal okosabb meghatározásnak találok, a mit egyik székegy atyámia tett, ő ugyanis egyszer, mikor kisérője jött haza a koreszmából, azt a furesaságot találta, hogy az ajtó, a mely mindig nyitva szokott lenni, most be van zárva, ellenben az ablak, a mi mindig zárva szokott lenni most nyitva van. Megvakarta a fejét s csak annyit mondott: Egy sem becsületes ember az, a ki más házába az ajtó meggyen be — s az ablakon meggyen ki. Megjegyzem, hogy a felesége fiatal volt. Ismétlem, hogy mind ezek lehetnek igazak, — de határozott nézetem szerint, mégis csak az a becsületes ember, a ki elmegyen a barátja gyermekeinek lakodalmára és az anyósán k a temetésére. E tekintetben pedig aztán panaszkodni ismét nem lehet. Hiszen egész társas életünk három nagy főle csoportosulásból áll: t. i. vagy keresztelünk, vagy lakodalmazunk, vagy temetünk. Kereszteljük egymást hol vízzel, hol vízzel nélkül lakodalmazunk, hol pappal, hol a nélkül, az eltemetésben pedig éppen nagy mesterek vagyunk. Az meg lehet, hogy ezekben te kissé el vagy maradva tisztelt polgártárs, de hát ne is követelj sokat: elégedjél meg azzal, ha... betöltheted az aláírási íveket.

A király a bánt megbizta a kabinet-alakítással, így a személyi kérdés fog most előtérbe lépni. Kíváncsok, hogy személyi versengések ne zavarják s ne késleltessék az üdvös munkát, melyhez az alap meg van teremve.

B. H.

Legujabb.

Az új miniszterium.

Érk. jun. 27. d. u. 3 órakor.

A „Székelyföld” távirata.

A király **Gróf Khuen Hédervár** Károlyt kinevezte miniszterelnökké, aki ezenkívül a **belügyminiszteri** tárczát tartotta meg magának s egyelőre a **felső személye körüli** miniszteri teendőket is végzi; **honvédelmi** miniszter **Kolozsvary** Dezső tábornok, honvéd dandár parancsnok; **horvát-szlavon** miniszter: **Tomasich** Miklós országos képviselő lett; **Wlassics** Gyula közoktatási, **Lukács** László pénzügyi, **Darányi** Ignác földmívelésügyi, **Láng** Lajos kereskedelemügyi, **Plósz** Sándor igazságügyi miniszterek tagjai maradtak az új kabinetnek is.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, június 25.

A mára 20 ellenzéki képviselő ohajtására összehívott országgyűlés annak a hangulatnak volt a kifejezése, hogy a politikusok, milyen szimpátiával fogták gróf Khuen Hédervár Károly horvát bán budapesti látogatásait s azt az eshetőséget, hogy a bán kövesse Széll Kálmánt a kormány élén.

Valóban az igazi cél a képviselőház összehívására az volt, hogy a királyhoz feliratot intézzenek a végett, hogy a váltságot itt Magyarországon oldja meg, magyar államférfiak meghallgatásával. De a tárgyalás hamarosan leért a térről, az összes szóno-

kok a jövődő kormányalakítás és a bán budapesti látogatásával foglalkozott.

Az ülést gróf Apponyi Albert elnök tizenegy óra felé nyitotta meg, mert ülés előtt az elnök hosszabb tanácskozott a mai ülés formáira nézve. Gróf Apponyi Albert azt az álláspontot vitatta az ellenzékkel szemben, hogy a mai ülés által nem akar precedenst teremteni. Ennek az ülés alatt is kifejezést adott.

Az ülés megnyitására lépett a terembe Széll Kálmán miniszterelnök, aki a Tisza csoport kivételével zúgó éljenzések között foglalta el a piros bársonyszéket. A miniszterelnököt követte aztán a kabinet többi tagja: Darányi Ignác, Plósz Sándor, Wlassics Gyula, Láng Lajos, Lukács László és Cseh Ervin, csupán báró Fejérvány Géza honvédelmi miniszter maradt távol, akinek a megjelenése bizonyára erős tüntetést provokált volna.

Az első szórok Barabás Béla volt, aki ismertette a függetlenségi párt küzdelmét a katonai javaslatokkal szemben.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelentette, hogy egyéni szempontból is kötelessége a királyt fedezni s oly támadásokkal szemben, melyek jogtalanok, megvédeni.

Széll Kálmán után az egész Ház meglepetésére gróf Tisza István állt fel szólásra s Barabás szavaira reflektált.

Polónyi Géza legelőször Tisza Istvánnal polemizált s a zajos közbekiáltások által provokálva, elmondta a függő pártnak a bánról lefolyt tárgyalását.

Szünet után Berzeviczy Albert arra kérte a Házat, hogy mindaddig ne tartson ülést, míg az új kormány meg nem alakul.

A mai érdekes ülésnek legérdekesebb pontja Rakovszky István felszólalása volt, aki mint éles penge vagdalkozott nagy sikerrel gróf Tisza István és a hozzája simuló csoport ellen.

Végül a mai ülés jegyzőkönyvő hitelesítették s az ülés az elnök zajos élettelisével végződött.

Egy néhány szó a vidéki színészetről.

Székely-Udvarbely, 1903. jun. 16.

(Folyt. és vége.)

Egy alföldi városról jegyzi föl a krónika, hogy n időn arról volt szó, hogy a város társulatát anagyi támogatásban részesítsék felállat az egyik városatyá stentori hangon kijelentette, hogy: inkább megszavazzuk a quótát, de színház nem kell, nem adunk semmit!

Erre az egész nyáj énekeite (nem bő gte? szedő) „inkább a quota, mint színház! felugrott aztán egy higgadtan (?) gondolkodó presbiter s enyhítendő a drákoi szigort kijelentette, hogy igen is kell színház s adunk a színészeknek! Miért? kiért? volt a kérdés. Azér mert hál' Istennek — telik!

Nó hát kérem szívesen ilyen elvekkel várhatják-e azt, hogy a nemzeti missio teljesítésére hivatott vidéki színészet nálunk valaha prosperáljon.

Nem és szásszor nem!

Igy aztán nincs jogunk páleázat törni egy társulat fölött sem.

Adjuk meg neki csak a „modos vivendi“-t s akkor aztán követeljük, kérjük és kívánjuk — és itéljük is ha kell.

De eddig magunkra vesszük, ha gyakorta a színház kerülő közönség miatt a színház pártólók szenvednek rövidülést.

Vegyük hát ezek kezükbe a játszani akaró társulat ügyét s toborzák a közönséget s így talán többre lehet menni, mint az a szegény direktor, ki legjobb reményekkel bocsátja utnak titkárát s ez pedig a legkeserűbb örezzel tér vissza kiküldetéséből.

Legyen maga a közönség, — a rendes színház látogató közönség a direktor titkára, végezze ez el ezt a munkát, mert hogy ez hathatósabb lenne akár-mily bőbeszédű, de jóakaratu titkár ur szólásánál azt talán — tekintettel a vidéki városok társadalmi viszonyaira — szükségtelen is fejtegetnem.

Álljanak a sorompóba azok is, kiknek talán igényeiket a fővárosi színházlátogatás felelőgázta is mert a mit a vidéki társulatokért tesznek azt a nemzeti eszméért is teszik s ne úgy gondolkozzanak, hogy mert alkalmuk van fővárosi színházban nézni végig előadásokat, tehát nem fognak egy vidéki társulat gyöngye játékában gyönyörűséget találni, s ennőfogva érdekükben még munkálni is.

Sőt éppen ezeknek kellene a leghathatósabb pártfogást kifejteni, mert jól tudjuk, hogy közönségünk éppen a színház látogatásánál hasonlít legjobban Darwin és emberéhez!...

E tekintetben tele van nagyvási hőborttal s szívesen fogadja a locális nagyságok irányítását.

Sokat, nagyon sokat tehetne maga a társadalom a vidéki színészet érdekében, ha nem sajnálná a kis fáradságot, mi vele jár.

De vajjon szabad-e sajnálnunk oly áldozatokat, melyeket a magyar nemzeti eszme oltárára rakunk?!

Ne vállalatnak testületnek a színészetet, hanem cultur missiót teljesítő testületnek.

Mert eddig míg szívesebben üzleti szempontból bíráljuk el, mint nemzeti szempontból ne várjuk azt soha, hogy színészetünk oly lelkesen legyen képes megfelelni azon hivatásnak, melyre egy nemzet kebelében teremve van.

Vidéki színészetünk fölkarolása legyen a társadalmi munka főadata, most ha intézményekkel ohaj-tunk életerős nemzeti színészetet teremteni ezélnkat nem fogjuk elérni soha, mert a betű és írás az öl, a lélek az, mely megelevenít.

Elérkezett már a társadalmi munka ideje a színészet terén is, ne habozzunk tehát szervezkedni annak érdekében, mert amit érte teszünk, azt a nemzetért tesszük, s mit a nemzetért teszünk, azt a magunk érdekében is eselekszük.

Az erdélyi szinkorület azon szerenesés helyzetbe jutott, hogy egy oly társulatot választhatott magának, melynek vezetője — Polgár Béla, — tudatában van hivatása magasztosságának s oda fog hlni, hogy ha az erdélyi vidéki társadalom támogatását nemcsak hogy nem unja meg, hanem minél inkább kifejti, ő is ellenszolgálmányt nyújtson, mely a legkényesebb izlést is teljesen kielégítse.

Szervezzük tehát az egyes vidéki városokban ezeket a bizottságokat, kik aztán vegyék kezükbe a városba jönni szándékozó társulat anyagi s így erkölcsi sikereinek biztosítását.

Legyen közölve a kerület igazgatójával e bizottságok névsora, hogy bármikor hozzájuk fordulhasson. Viszont a kerület igazgatója is tudassa jövetelét jó előre, hogy aztán a bizottság működését megkezdhesse.

Eredménytelenségtől nincs mit tartani, mert mikor a társadalom vezetői járnak jó példával elől, akkor közömbösségről szó sem lehet, mivel ekkor már egyébb kérdések is tekintetbe jönnek, melyek fejtegetését ez alkalommal a tér szűke miatt mellőzni kívánom.

A boldogság harmadik kolléke, hogy megbecsüljük egymást. Nos, olyat beszélni, hogy mi csak itt Magyarországon is foglalkozás, felekezeti különbség nélkül, nemzeti-ség- és rangkülömbőség nélkül meg nem becsüljük egymást — ilyet csak az mondat, a kinek vagy elment az esze, vagy meg sem jött volt soha! Vagy ki hallotta valaha, hogy a törvényt-széki bíró le — tegezné a ímárt, vagy a kémény seprő az ügyvédet, sőt néha a cipész a kalapost! Dehogyan teszi, sőt ellenkezőleg szépen per maga és hallja barátom ezimmet titulálja. De azt mondom, hogy a hányszor csak alkalom van rá — pl. képviselő és más választások alkalmával még forró kob-lunkre is öleljük egymást és kész szívvel fizetjük ki a tisztelt polgértárs tokányának és fél liter borának az árát. Azután: egymást sohasem rágalmazzuk, hol csak lehet, mindig jót mondunk azokról, akik a társaságban jelen vannak. Hát nem elég ember becsülése: Hát mit kívánunk még? Hiszen csak azt nem várhatja tölem senki, hogy pusztá becsületből viseljem a tyukszeméit. És végre negyedszer a boldogságra feltétel a vagyon. E tekintetben ismét két nagy pártba szakadt a világ. Egyik a kisebbik és egyuttal a bolondabb része azt mondja, hogy szegényedünk! E miatt aztán addig mesterkedtek, amíg meg nem született a rutlén kérdés, a székely kérdés és tisztviselőik fizetését felemelő kérdés. Ez utóbbi, igaz, még nem született meg, de a jelekből ítélve, mégis lesz belőle valami... a jövő milleniunkor. A másik, a nagyobb és egyuttal okosabb rész ellenben azt állítja, hogy ez mind nem igaz. A rutlénnek teheneinek most is csak annyi teje van, mint Napoleon

császár idejében, valamint a székely is csak annyi puliszkat fogyaszt. Nincs semmi változás, legtovább, hogy egy két krajczáros kiflinek az ára ma 4 fillér. És én is esatlakozom ez utóbbi óézethez. Azt mondom, hogy ha történetek is némi változások, azért ma szegénység nincs. Nézzük csak: Óseim is folytatták a váltógazdaságot; a melyik földjük nem termette meg a kölest, abba vetettek zabot, s a hambárok mégis megteltek.

Ma is csak ugy folytatjuk a váltó gazdaságot s az eredmény mutatja, hogy a hambárok telidestele vannak, hiszen... minden takarékpénztár meg-gazdagodott. De tovább megyek s most már határozottan állítom, hogy gazdagabbak vagyunk, mint régen. És ezt két dologgal bizonyítom. Először: a vagyoni állapot hőmérője az adó. Minél több a vagyon, annál magasabb az adó és viszont. Nos, az adónk emelkedésével pedig ugy hiszem mindnyájan meglehetünk elégedve. Másodszor: őseink csak nagy ritkán gyűltek össze áldomásra, ellenben ma hetenkint banketeket, zsurokat rendezünk, olyan két lábú vendéglős pedig nincs, a ki ezeket ingyen osztogatja. Ugy hiszem, hogy ez a két indok is eléggé bizonyítja, hogy ma gazdagabbak vagyunk, mint őseink.

Mindezeket összevetve, tisztelt hölgyeim és uraim, s abadjon remélenem, hogy sikerült önöket meggyőzőm, a felől, hogy igenis, mi mindnyájan boldogok vagyunk.

Oh panasz nincs!

Lépjön ki hát Erdély vidéki társadalma s mutassa meg, hogy mint minden kérdésben úgy ebben is tenni tud, haszni, alkotni képes.

Szolgáljuk a nemzeti eszméket testtel s lélekkel, áldozunk azokért anyagilag, erkölcsileg, mert csak így lehet újra nagy, hatalmas a magyar!

Igénytelen dolognak látszik, mit elmondtam, de megvalósítás eszébe eredményeiben beláthatatlan.

Szánthó Vitus,
kir. közjegyző jelölt.

Szinészet.

— Polgár Béla Kézdivásárhelyen. —

Junius 24-én Bessonak nagy hírnévre vergődött francia vígjátéka: „A hálókoesik ellenőre” került színre a társulat kitűnő titkárnak Szathmárynak jutalmául. Közönszámú közönség jött el a különben egészen sikerült előadásra, hogy kifejezze elismerését a jutalmazandóval szemben, ki eddigi szerepléseivel is sok élvezetet szerzett a színházlátogató közönségnek, de mai szerepében eddigi munkásságára a koronát tette föl, Godfroid Alfréd szerepét nagyhatású, gondos játékkal; a hozzá hasonló sikerrel oldották meg szerepeiket az összes szereplők kivétel nélkül s így ezen előadást a legjobbak közé sorolhatjuk, miket Poláréktól láttunk.

Junius 25-én, Zihrenek „A svihákok” cz. mulattató, kedves operettjét adták, melynek kellemes jó zenéjén kívül igen előnyös oldala, hogy nélküli teljesen a pikantiakat. Közönség a bérkőn kívül kevés jött ez előadásra, pedig az oly összevágó, sikerült volt, melyben mindenki kellemesen szórakozhatott. Polgárné Szepessi Szidi mint mindig, igen kedvesen és szeretetreméltóan játszott s úgy ő, mint Rátkay Sándor, Koppán Margit és Kendi Boriska nemcsak veté kedtek eszmos játékaikkal, szép énekeikkel, melyekhez kifogás alig férhet; gyöngyei ők a jeles társulatnak. Szathmáryné és Sz. Gajda Ilona fess katonatisztek voltak s Vadász Lajos Vondracek hivatalos szolgaszerepében egy minden ízében sikerült pompás alakítást nyújtott; Kemény is igen jó volt; nem mondhatjuk azonban ezt Hortyról, ki mai szerepében sokat tulozott.

Junius 26-án Lukács Sándornak „A vereshaju” című ismert népszínművét produkálták zónaelőadásul. Közönség — kevés számmal.

Γ A N Ū G Y.

Az iskolai év új beosztása.

Megemlékeztünk nemrég arról, hogy az országos közoktatásügyi tanács az iskolai év új beosztását ajánlotta a közoktatásügyi miniszternek. Mint illetékes helyről jelentette, Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter az állami középiskolákban beszüntette a tanórnok három időszakra (évharvadokra) való beosztását és helyébe a jövő tanévtől kedve, úgy mint a főiskolákban divik, a félévi rendszert léptette életbe. Ezzel kapcsolatban megszűnik a karácsonyi és husvéti osztályozás, is mely sok szülőnek megrontotta ünnepi hangulatát. Tanügyi körökben örömmel üdvözlük a közoktatásügyi miniszternek újítását, mert a félévi osztályozás rendszer mellett több idő jut a tanárnak a tanulók szorgalma és előmenetelének kipróbálására főleg a népes iskolákban, hol a nagyobb létszám mellett egy-egy tanuló eddig alig felelhetett évharvadonként egyszer érdemlegesen minden tantárgyból. E mellett a tanár zavartalanul oldhatja meg a tanításra kitűzött anyagot és nem kénytelen a december havi osztályozás miatt egész heteket meddő kihallgatásokkal eltölteni, csak hogy a karácsonyi osztályozás követelményeinek eleget tehessen.

NAPI HIREK.

— A király adománya. A király az agyagfalvi székely emlékoszlop költségei fedezéséhez magánpénztárából 1000 (Egyezer) koronát móltoztatott legkegyelmesebben adományozni.

— Uj magyar remes. A király Groedel Albertnek, az erdélyi faipar-résztársaság gyulafalvi és komandói telepe igazgatójának, a közjótékonyk terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet a „gyulafalvi” előnévvel, díjmentesen adományozta.

— Kinevezés. A belügyi m. kir. miniszter Geréb Béla kir. tanácsos, volt marosvásárhelyi polgármestert és országgyűlési képviselőt, a kivándorlási törvényben rendszeresített határszéli rendőrségi rendőrkapitányrá nevezte ki.

— Uj törvényszéki orvos. A budapesti és kolozsvári egyetemen a napokban lefolyt kir. törvényszéki orvosi képesítő vizsgálatokon összesen

8-an nyertek képesítést, köztük Kézdivásárhely város jeles képzettségű tisztifőorvosa: Dr. Dávid János is.

— Gábor Áron dísz-ágyúhősünk sírjánál a kegyelet, mint minden évben, úgy az idén július hó 2-án is emlék-ünnepélyt rendez. A hazafias ünnepeken való részvételüket eddig a „Bereczki Emke daloskör”, a sepsiszentgyörgyi „Székely-Társaság” és „Kossuth-asztaltársaság” jelentették be, s ezek az egyesületek a sírra koszorút is helyeznek. A véglegesen megállapított sorrendet közelebből közölni fogjuk.

— Munkakiállítások. A kézdívásárhelyi állami elemi fiu- és leányiskola évrő vizsgálatával kapcsolatosan, melyek e hó 22-én vették kezdetüket s egész héten folytak, a tanulók munkálataiból egyik tanteremben gazdag és meglepő haladásról tanuskodó nőmunkakiállítás volt, mely a vizsgákon jelen volt szakértő nőközönség bírálata szerint a legtöbbséggel elismerést vívta ki, díszéretre az iskola buzgó, lelkes tanítónőinek: Balázs Mártonné, Zajzon Sándorné Nagy Gézóné, Kósa Mariska és Székely Katinka urhölgyeknek. A kiállításra szerényen meghuzódott egy asztalon a fiúiskola V. VI. osztályos tanulóinak slőjd (kézimunka) kiállítása is, mely fából faragott papírvágó késekből, virágjelzőtáblák, virágpálcák, kalapács nyelék, kis ládikák, kis ruhaakasztók, fogasokból stb. állott s melyek bár csak pár hónapi munkásság eredményét képezik, mégis két dologról tesznek fényes bizonyosságot: hogy a slőjdöt népiskolában is sikerrel lehet tanítani; a tanulók jó kedvvel csinálják s hogy Bíró Sándor polg. isk. tanárban ki ezt ez évben minden tiszteletdíj nélkül sziveségből tanította, a slőjd oktatásnak kitűnő mesterét bírja városunk. Mindkét kiállításhoz gratulálunk.

— Köszönet. A kantai róm. kath. elemi fiúiskola jó tanulóinak a megjutalmazására a következő tanügyi barátok adakoztak: a kézdívásárhelyi takarékpénztár 10 koronát, a kisegítő takarékpénztár és a pedagógiai társaság 5—5 koronát, Wértán István kereskedő ur 3 koronát. Dr. Vargha Béla városi ügyész és Wértán Beni kereskedő ur 2—2 koronát. A róm. kath. hitközség kezelése alatt levő alapítvány után 2 korona 35 fillér. Turóczy István könyvkereskedő ur 1 diszmunkát. Fogadják a nemes lelkű adakozók a nyilvánosság előtt is az iskola intézőinek legmolegebb hálás köszönetét. Kézdivásárhely, 1903. június hó 26-án. Takács Vida igazgató és iskolaszéki elnök.

H i r d e t é s e k.

Szám 1535/903.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat

A kézdívásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy kovásznai fűrd. részvénytársaság végrehajtónak Mihály Albertné szűl. Kovács Julianna tövisi lakos végrehajtást szenvedő elleni 2000 K. tőke, ennek 1902. évi szeptember hó 9. napjától járó 6%-os kamatai 179 korona 90 fillér végrehajtási már, megállapított, úgy 21 K. 50 f. jelenlegi, és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett, az 1881. évi LX. t. cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a kézdívásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Kézdi-Martonsfalva község területén fekvő, a kézdímartonsfalvi 331. sz. tjkvben A + I rdsz. 1591. hrsz. alatt foglalt ingatlanra az árverést 805 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban végrehajtató képviselője Dr. Czeglédi Miklós kovásznai lakos ügyvéd közbenjöttével elrendelte.

Árverési határnapul 1903. augusztus hó 25. napjának d. e. 9 órája alólított Kézdimartonsfalva községhez-

hoz kitűzetik, mely alkalommal ezen ingatlanok a becsáron alul is eladatul fognak.

A kikiáltási ár 10%-át a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban foglalja árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyi iszteri rendelet 8. §-ában kijelölt oवाद-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény kiszolgáltatandó.

A kir. tvszék mint tlkvi hatóság. Kézdivásárhely, 1903. évi április hó 22. napján. (138. 1—1.)

Kovács,
kir. tvsz. bír.

Sz. 252—1903. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a ko-

vásznai kir. járásbírósnak 1902. évi V. 435/2. sz. végzése következtében Dr. Laufer József ügyvéd által képviselt Müller és Weisz cég javára Geréb János ügyvéd ellen 260 K. s ár. erejű 1903. évi március hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján már lefoglalt és 780 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: Négy boglya széna, 2 drb három ló nyilvános árverésen eladatulnak.

Mely árverésnek a kovásznai kir. járásbírósnak 1903. V. 435/2. számú végzése folytán 260 korona tőkekövetelés ennek 1900. évi decz. hó 31. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltótíj és eddig összesen 56 K. 54 f. bíróilag már megállapított költségek erejű Imecs-falva községében Geréb

János házában leendő eszőlésére 1903. évi július hó 1-ő napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezenárverésen az 1881. évi LX. törvények 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatulni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kovácsné, 1903. június 11-én. (137. 1—1.) Sylvester Károly,
kir. bír. végrehajtó.

Nyomdász tanulónak

(jó esaládból való) 2 fiu felvétetik Ifj. Janesó Mózes könyvnyomdájában. Kik polgári iskolában vagy gymnasiumban jártak előnyben részesülnek.

URANOS

-K É K

(54. 9-20)

ruha-mosáshoz
a legjobb kékítőszert.

— Törvényesen védve —
Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruha-kékítő.

OLCSÓ ÉS FELÜLMULHATLAN!
kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz el gendő. — 1 n gy
üveg 1.30 kor. 1/2 üveg 1 kor.

KAPHATÓ MINDENÜTT!
Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos
gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára

BUDAPEST,
VI., Rózsa-utca 85.

50 évi siker!

Eszéki
ARCZENŐCS

és eszéki

SZALVATOR-SZAPPAN

eltávolítja a szepit, májfoltot és a bőr összes tisztátalan ágát

Valódi csakis a

DIENES J.C. „SZALVATOR”-
gyógytárából

Eszéken, felsőváros:

1 tégely eszéki arczenőcs ára 70 fillér és 1 korona.

1 drb Szalvator-szappan 1 korona.

1 tégely kézi paszta 1 20 fillér.

Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen
a 71.012. számú B. m. rendeletnek.

Főraktár: BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF

(101. 7-10.)

gyógyszerész

VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

BUTOR

anyakönyvi hivatalok berendezésére, valamint köz-
ségi előljáróságok részére úgy készpénzért, mint
részletfizetésre kapható

butor raktáromban

Kézdivásárhelyt,

hol állandóan raktáron van: szalon-, ebédlő- és
hálószoba berendezés, ruha- és éjszakai szekrény, szalon-
és ebédlő-asztal, ágy, mosdó és éjjeli szekrény
továbbá: magas, félmagas, háttas és heverő divány,
garnitúra, matracz, fali és toaletti tükör, nád- és
préselt ületű hajlított szék, ablak carnis, stb. me-
lyeket olcsó árak mellett becsátok szíves rendel-
kezésre.

Tisztelettel:

Ifj. Jancsó Mózes,
butorraktáros.

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES

a Székelyföld első gőzerőre berendezett
új könyvnyomdája Kézdivásárhelyen.

Rendkívüli olcsó árak.

Néhány évvel ezelőtt
városunkban, Kézdi-
vásárhelyen, a mai kor-
nak megfelelő, teljesen

ÚJ KÖNYVNYOMDÁT

rendeztem be, ellátva
azt a legújabb fajta
gyorssajtókkal, több-
fele segédgépekkel,

a legújabb és legmodernebb fajta betűfajokkal, diszítésekkel. Ez időtől fogva sem kiméltem költséget, fá-
radságot s minden igyekezettel a rohamosan fejlődő korrall lépést tartva, **könyvnyomdát gőzerőre is**
berendeztem, azután is több rendben láttam el
újabb és újabb fajta felszerelésekkel.
Időközben kíváncsnak láttam, hogy **könyv-
nyomdát**

könyvkötéssel

is kibővítem a m. t. közönség kényelmére, mi által
megkiméltem sok kellemetlenségtől és a túlságos
magas árak fizetésétől, — melyek az előtt szokásban
voltak, — tehát ezzel is egy újabb szolgálatot kíván-
tam tenni.

új könyvnyomdában

minden e szakmába vágó munkálatokat, u. m.: folyóiratokat, disz-
műveket, falragaszokat, gyászlapokat, közégi és ügyvédi nyomtat-
ványokat, eljegyzési-, menyegzői- és bál meghívókat stb. stb. stb.
rendkívüli olcsó árak mellett, izlésesen, eszesen állíthatok
elő, pontos kiszolgálás mellett.

Pontos kiszolgálás. Versenyen kívüli árak.

Könyvnyomdában készült mindennemű nyomtatványokért, úgy annak eszes kiviteléért teljes felelősséget vállalok.

Midőn irányomban eddig tanúsított b. pártfogásukért e helyen is köszönetemet fejezem ki, kérem azt
részemre továbbra is fentartani.

Kézdivásárhelyen, 1903. május hó.

Mély tisztelettel:

Háromszékvármegye nyomtatványszállítója,

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES,
nyomdatulajdonos.

IZLÉSES MUNKA.